

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
соціології та управління
Т.Ф. Бірюкова
31 вересня 2019 р.

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки бакалаврів
спеціальності 052 – Політологія
освітньо-професійна програма «Політологія»

Укладач Горло Наталя Віталіївна, к.і.н., доцент, доцент кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.
Завідувач кафедри політології
Є.Г. Цокур

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від “31” серпня 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління
О.С. Маліновська

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	За вибором	
		Цикл дисциплін професійної підготовки	
Розділів – 2	Спеціальність 052 – Політологія	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалаврський	28 год.	
		Семінарські	
		14 год.	
		Самостійна робота	
		62 год.	
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Політична культура» є системне вивчення найважливіших аспектів сутності та змісту політичної культури суспільства, виокремлення основних структурних елементів політичної культури, а також факторів її формування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Політична культура» є опанування студентами основних підходів до вивчення проблеми політичної культури, розуміння її сутності, структури і функцій. Студенти повинні оволодіти механізмом, формами і методами формування політичної культури (суспільства, групи, особистості) з метою практичного використання в процесі управління політичними процесами в суспільстві.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

1. Сутність, основні підходи у вивченні феномена політичної культури.
2. Вивчити механізми, форми і методи формування політичної культури.

вміти:

1. Проводити порівняльний аналіз політичної культури різних політичних систем, держав, суспільств.
2. Використовувати знання про структуру та особливості політичної культури для гармонійної модернізації, стабілізації та трансформації політичної системи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

➤ загальні компетентності:

- соціально-особистісні компетенції: розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, здатність навчатися, здатність до критики й самокритики, адаптивність і комунікабельність, організованість та дисциплінованість;
- загальнонаукові компетенції: базові уявлення про основи філософії й етики, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей; знання вітчизняної історії та культури й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;

- інструментальні компетенції: здатність до науково-дослідницької роботи, здатність до роботи в команді, здатність до аналізу та синтезу загальнонаукової інформації, здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.
- спеціальні предметні компетентності: здатність аналізувати і використовувати різні джерела інформації для проведення ґрунтовних аналітичних та практичних досліджень; здатність володіння методами аналітичної роботи; здатність проводити політичні дослідження; здатність написання наукових статей, мотивованих листів на одержання гранту чи для проходження стажування, розроблення презентації до доповідей на наукові конференції в галузі політичних наук.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Політична культура» пов'язаний із курсом «Вступ до спеціальності» в аспекті засвоєння основних понять політичної науки, в тому числі «політика», «політична влада», «політична система» тощо; з курсом «Історія політичних вчень» в аспектах вивчення і конкретизації розвитку політичної думки на різних етапах історії людства, зокрема політико-етичних ідей і теорій, що дозволяє простежити взаємодію політики і моралі в різних політико-етичних концепціях; з курсом «Філософія» в аспектах засвоєння основних понять філософського світогляду, визначенні співвідношення етнічного та національного як регуляторів суспільного життя; з курсом «Етика» в аспектах формування уявлення про мораль та її зв'язок із політичною й історичною реальністю, засвоєння основних понять класичної етики, зокрема «добро» і «зло», «рівність» і «справедливість», «добродійність» і «совість» тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-філософські засади політичної культури.

Тема 1. Політична культура: сутність, структура, функції.

Поняття політичної культури в структурі філософсько-соціологічного знання. Специфіка і місце політичної культури в системі культурних феноменів і політичного життя суспільства. Структура політичної культури. Єдність і специфіка її структурних елементів політичної культури: когнітивного, світоглядного, діяльнісного. Функції політичної культури: комунікативна, нормативно-регулююча, функція освоєння і перетворення політичних відношень, виховна, прогностична.

Тема 2. Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: порівняльний підхід.

Порівняльний метод в політології. Становлення порівняльного методу в історії політичної думки. Використання елементів порівняльного методу Платоном, Аристотелем, Монтеस्क'є. Розвиток порівняльного методу в соціальних і гуманітарних науках в ХІХ ст. (Савіньї, Е.Фрімен, Г.Адамс, А.Уайт, Д.Баджес та ін.). Використання порівняльного методу в ХХ ст. (К.Фрідріх, Г.Файнер, М.Форте, Е.Прітчард). Передумови виникнення антропологічних, соціально-психологічних, культурологічних концепцій. Порівняльна політологія як інтегруючий елемент в політичній науці. Внесок Г.Алмонда, С.Верби, Р.Путнема, С.Пай, Д.Ептера та ін. в використання порівняльного методу при вивченні політичної культури.

Тема 3. Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: системний підхід.

Системний, структурний і функціональний аспекти вивчення політичної культури. Використання системного аналізу для розробки Т.Парсонсом, Дж.Хомансом, Р.Мертоном теорії структурно-функціонального аналізу. Впровадження системного підходу в політичну науку Д.Істоном, К.Дойчем, Г.Алмондом. Територіальний вимір політики. Особливості територіальної організації влади в різних країнах і континентах. Проблема модернізації і політичної демократії в порівняльних дослідженнях.

Тема 4. Концепції політичної культури: формування і основні трактування.

Політологічні концепції політичної культури. Праці Х.Файмера “Системи правління великих європейських держав”, Г.Алмонда “Порівняльні політичні системи”, Г.Алмонда і С.Верби “Громадянська культура”. Значення праці “Політична культура і політичний розвиток в формуванні концепції політичної культури”. Розвиток теорії політичної культури в працях В.Кі, Р.Макрідла, В.Ноймана, Д.Мардвіна та ін. Вплив біхевіоризму на формування концепції політичної культури. Значення проникнення в політичну науку культурної антропології. Розвиток концепції політичної культури в працях Р.Престуса, Л.Пая. Розробка концепції політичної культури в працях радянських і українських авторів. Типи політичної культури. Критерії типологізації. Типологія політичної культури Х.Екстойна, Г.Алмонда, С.Верби, Р.Шванценберга, Е.Вягре, Е.Батагова. Особливості політичних культур Заходу і Сходу. Спроби синтезувати в політичній культурі елементи західного і східного типу.

Тема 5. Політична свідомість як відображення ідейного життя суспільства.

Визначення та структура політичної свідомості. Буденна і теоретична свідомість. Складові елементи теоретичної політичної свідомості. Форми прояву політичної свідомості. Місце міфів, стереотипів та громадської думки в структурі політичної свідомості. Чинники формування політичної свідомості. Політична свідомість як фактор політичної поведінки. Поняття і сутність національної свідомості, її провідна роль у самоідентифікації політичного українського етносу. Складові політичної свідомості: історична пам'ять народу, патріотизм, вірність та відданість Вітчизні. Національна психологія, національна гордість. Руйнування національної свідомості українського етносу в часи його колоніального стану. Мовний аспект формування національної свідомості.

Тема 6. Політична поведінка.

Політична поведінка як складова політичної культури. Зміст і співвідношення понять «політична поведінка», «політична участь», «політична діяльність», «політична активність». Форми політичної поведінки – активна і пасивна; конвенційна і неконвенційна. Партійна і депутатська діяльність як різновиди політичної участі. Мітинг, демонстрація, маніфестація як форми активної політичної участі. Зміст проблеми «політичного відчуження» і сутність абсентеїзму. Причини абсентеїзму у демократичних країнах.

Змістовий модуль 2. Політична культура у сучасному світі.

Тема 7. Типологія політичних культур.

Проблема типологізації політичних культур. Типологія політичних культур Є. Вятра. Типологія політичних культур Г. Алмонда і С. Верби: патріархальний тип, підданський, активістський. Відкритий і закритий типи політичної культури. Типологія культур за типом суспільно-економічної формації. Поняття «політичної субкультури» і «контркультури». Загальнонаціональні і регіональні політичні культури: проблеми взаємодії.

Тема 8. Моделі політичної культури та шляхи її формування.

Критерії порівняльного аналізу політичних культур різного типу. Соціологічні моделі політичних культур країн європейсько-християнської, індо-буддистської, китайсько-конфуціанської, арабо-мусульманської цивілізацій. Ліберально-демократична модель політичної культури європейських держав (Великобританії, Франції, Німеччини, Іспанії, Італії). Тоталітарна модель політичної культури. Політична культура Індії, Китаю, Японії. Особливості політичної культури США.

Тема 9. Регіональна політична культура

Визначення регіональної політичної культури. Історія досліджень регіональної політичної культури: Є. Вятр, Л. Пай, Г. Алмонд, С. Верба, Д. Елейзер. Взаємодія національної політичної культури і регіональних політичних культур. Умови існування і розвитку регіональної політичної культури.

Економічний, культурно-історичний, культурно-політичний критерії диференціації регіонів України. Регіони України і їх псевдозарубіжжя в концепції М. Ільїна: Слобідська Україна (псевдозарубіжжя – Донбас), Галичина (Закарпаття), Причорномор'я (Крим).

Етнографічні регіони України: Західна Україна (Галичина, Волинь, Буковина, Закарпаття), Центральна Україна (Поділля, Правобережна Україна, лівобережжя, Слобожанщина), Південний Схід (Донбас, Придніпров'я, Причорномор'я, Крим).

Політичні орієнтації як елемент політичної культури. Зовнішньополітичні орієнтації населення регіонів України. Ставлення до проблем національно-державного будівництва. Економічні орієнтації. Вибір партійних симпатій. Електоральні орієнтації (за результатами парламентських виборів). Чинники, що впливають на тип політичної поведінки населення регіонів України. Конвенційна і неконвенційна політична участь населення регіонів України. Особливості електоральної поведінки населення регіонів України. Проблема електорального «розколу» України в буденному і науковому дискурсі.

Тема 10. Політична культура України: генеза і проблеми формування.

Особливості і протиріччя національної політичної культури. Вплив “західного” і “східного” компонентів на політичну культуру України. Об'єктивні і суб'єктивні чинники формування політичної культури українського суспільства. Політична культура: морально-правові засади громадянського життя України. Політична культура і політичний плюралізм. Складності формування демократичної політичної культури на сучасному етапі і проблема управління процесом формування політичної культури України.

Тема 11. Політична культура та проблеми громадянської освіти в Україні.

Сутність понять “культура громадянськості” і “культура політичності”. Їх функції. Місце політичної соціалізації в формуванні культури громадянськості і культури політичності. Сучасний стан політичної культури громадян України. Особливості громадянської освіти у формуванні політичної культури перехідного суспільства. Поняття громадянської освіти. Проблема демократичної громадянської освіти в Україні. Побудова змісту громадянської освіти відповідно до стану політичної культури в Україні.

Тема 12. Особливості формування політичної культури молоді.

Молодь як соціальна група і її місце в соціальній структурі суспільства. Молодіжна субкультура. Вплив глобальних протиріч у суспільстві на формування політичної культури молоді. Проблема зміни традиційних цінностей і норм у суспільстві і їх вплив на формування політичної культури молоді. Суб'єкти формування політичної свідомості і політичної культури молоді. Особливості формування політичної культури студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем.	сам. роб.			л	сем./пр./лаб.	сам. роб.	
					I.З.					I.З.
1	2	3	4	5		6	7	8	9	
Розділ 1. Методологічні засади етнополітології										
Тема 1. Політична культура: сутність, структура, функції.	11	2	2	7	-					
Тема 2. Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: порівняльний підхід.	12	2	2	8	-					

Тема 3. Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: системний підхід.	12	2	2	8	-					
Тема 4. Концепції політичної культури: формування і основні трактування.	11	2	2	7						
Тема 5. Політична свідомість як відображення ідейного життя суспільства.	12	2	2	8						
Тема 6. Політична поведінка.										
Разом за розділом 1	46	8	8	30	-					
Розділ 2. Етнополітична діяльність										
Тема 7. Типологія політичних культур.	14	2	2	10	-					
Тема 8. Моделі політичної культури та шляхи її формування.	16	2	2	12	-					
Тема 9. Регіональна політична культура	14	2	2	10						
Тема 10. Політична культура України: генеза і проблеми формування.	13	2	2	9						
Тема 11. Політична культура та проблеми громадянської освіти в Україні.	11	2	2	7						
Тема 12. Особливості формування політичної культури молоді.	10	2	2	6						
Разом за розділом 2	44	6	6	32	-					
Усього годин	90	14	14	62	-					

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політична культура: сутність, структура, функції.	2
2	Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: порівняльний підхід.	2
3	Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: системний підхід.	2
4	Концепції політичної культури: формування і основні трактування.	2
5	Політична свідомість як відображення ідейного життя суспільства.	2
6	Політична поведінка.	2
7	Типологія політичних культур	2
8	Моделі політичної культури та шляхи її формування.	2
9	Регіональна політична культура	2
10	Політична культура України: генеза і проблеми формування.	2
11	Політична культура та проблеми громадянської освіти в Україні.	2
12	Особливості формування політичної культури молоді.	2
	Усього:	24

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політична культура: сутність, структура, функції.	2
2	Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: порівняльний підхід.	2
3	Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: системний підхід.	2
4	Концепції політичної культури: формування і основні трактування.	2
5	Політична свідомість як відображення ідейного життя суспільства.	2
6	Політична поведінка.	2
7	Типологія політичних культур	2
8	Моделі політичної культури та шляхи її формування.	2
9	Регіональна політична культура	2
10	Політична культура України: генеза і проблеми формування.	2
11	Політична культура та проблеми громадянської освіти в Україні.	2
12	Особливості формування політичної культури молоді.	2
	Усього:	24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політична культура: сутність, структура, функції.	2
2	Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: порівняльний підхід.	2
3	Основні методологічні підходи до вивчення політичної культури: системний підхід.	2
4	Концепції політичної культури: формування і основні	2

	трактування.	
5	Політична свідомість як відображення ідейного життя суспільства.	2
6	Політична поведінка.	2
7	Типологія політичних культур	2
8	Моделі політичної культури та шляхи її формування.	2
9	Регіональна політична культура	
10	Політична культура України: генеза і проблеми формування.	2
11	Політична культура та проблеми громадянської освіти в Україні.	2
12	Особливості формування політичної культури молоді.	2
	Усього:	24

8. Види контролю і система накопичення балів

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Політична культура» включає:

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних завдань.

Критерії оцінювання відповідей на семінарських заняттях (0-5 балів):

- 5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;
- 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;
- 2-3 бали – поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел;
- 1 бал – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять;
- 0 балів – відсутність відповіді.

Критерії оцінювання есе (5 балів):

Есе – неформалізований вид наукової роботи, у якому власна думка має бути аргументована.

- 5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;
- 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;
- 2-3 бали – поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел;
- 1 бал – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять;
- 0 балів – відсутність відповіді.

Рубіжний підсумковий контроль проводиться по завершенні вивчення тематичного розділу у вигляді контрольної роботи або тестування.

Критерії оцінювання контрольних робіт (0-10 балів):

- 10 - 9 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма джерелами, аргументованість відповіді, демонстрування власної авторської позиції, логічний виклад матеріалу;
- 8 - 7 балів – відповідь змістовна, аргументована, матеріал викладений логічно, але відсутня авторська позиція;
- 6 - 5 балів – матеріал викладений достатньо, але повністю не обґрунтований, відповідь не має аналітичного характеру, є деякі неточності;
- 4 - 3 балів – поверховий виклад матеріалу, є значні неточності;
- 2 - 1 балів – короткий поверховий виклад матеріалу, помилкові визначення понять, нелогічна відповідь;

- 0 балів - відповідь відсутня.

Критерії оцінювання тестових завдань:

- тестові завдання передбачають вибір одного варіанту відповіді.
- кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів.

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів вивчення навчального курсу на завершальному етапі.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного і підсумкового контролю

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Результат
1.	Семінарське заняття	5	7	35
2.	Написання есе	5	1	5
3.	Контрольна робота	10	2	20
4.	Залік	40	1	40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Залік	Сума
Розділ 1		Розділ 2			
Форми роботи	Кількість балів	Форми роботи	Кількість балів		
1. Відповідь на семінарському занятті	20	1. Відповідь на семінарському занятті	15		35
		2. Написання есе	5		5
2. Контрольна робота	10	3. Контрольна робота	10		25
Разом	30	Разом	30		60
				40	100

Розподіл балів, які студенти отримують на заліку

№ п/п	Вид завдання	Коефіцієнт	Кількість завдань	Результат
1.	Теоретичне питання	5	2	10
2.	Практичне завдання	20	1	20
3.	Тести	1	10	10
Підсумковий бал				40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	

E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бебик В. Головатий М., Ребкало В. Політична культура сучасної молоді. К., 1996.
2. Бебик В.М. Політологія для політика і громадянина: Монографія. К.: МАУП, 2003.
3. Етнополітична культура в Україні : реалії та виклики часу. Київ : ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2010. 431 с.
4. Головатий М.Ф. Мистецтво політичної діяльності. К., 2002.
5. Жадан І., Кисельов С., Кисельова О., Рябов С. Політична культура та проблеми громадянської культури в Україні: Аналітичний звіт. К.: ТанDEM, 2004.
6. Практикум з політології / За ред. Ф.М. Кирилюка. К.: Комп’ютерпрес, 2003.

Додаткова:

1. Акіншева І.П. Сутність та зміст поняття політичної соціалізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Педагогіка, соціальна робота. Вип. 22 <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/580/1/>
2. Андерсон Б. Уявлені спільноти. Міркування про походження й поширення націоналізму. Перекл. з англ. Київ: Критика, 2001. 230 с.
3. Береза В. О. Політична соціалізація особистості в умовах політико-культурної трансформації українського суспільства: сутність, проблеми, тенденції розвитку : автореферат дис. ... докт. політ. наук : 23.00.03, наук. консультант В. П. Андрущенко ; М-во освіти і науки України Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2017. – 36 с.
4. Бортніков В. Політична участь, політична активність, політична діяльність, політична поведінка: спільне й особливе. http://vlp.com.ua/files/08_73.pdf
5. Бочковський О.-І. Вступ до націології . Генеза : філософія, історія, політологія. Київ : Генеза, 1996. 367 с.
6. Головатий М.Ф. Політична психологія. Київ: МАУП, 2001. Розділ «Політична свідомість як психологічний феномен» <https://buklib.net/books/30052/>
7. Кадлубович Т.І. Людина і політика: навч. посібник. Київ, 2011. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/2649/3/20111003_Kadlubovych_NP.pdf
8. Карнаух А. Політична соціалізація студентської молоді: сутнісні характеристики, особливості, тенденції. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2006. Випуск 17. С. 136-140. <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/7861/1/26.pdf>
9. Кожекіна Л. Порівняльна характеристика основних теоретичних підходів до проблеми політичної соціалізації. http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopen/actprob10_51-58.pdf
10. Луцишин Г. Чинники консолідації української нації. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2011. Випуск 23. С. 165-169.
11. Макаренко Е., Коваль О. Специфіка поняття “політична культура суспільства” // *Нова політика*. – 1997. - № 6.
12. Мещерякова К. Проблеми формування сучасної політичної свідомості в Україні. HUMANITIES & SOCIAL SCIENCES 2009” (HSS-2009), 14-16 MAY 2009, LVIV, UKRAINE <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6680/1/64.pdf>

13. Пробийголова Н. Особливості розвитку теорії політичної соціалізації. *Політичний менеджмент*. 2004. №6. С. 88-95.
<http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11591/08-Probuigolova.pdf?sequence=1>
14. Проскуріна О. Політична культура і соціальна дійсність // *Нова політика*. – 2000. - № 2.
15. Рудакевич О.Б. Феномен політичної культури // *Віче*. – 1997. - № 10.
16. Свідерська О. Теоретико-методологічні аспекти типологізації політичної поведінки. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2015. Випуск 7. С. 349–355.
<http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/politology/article/viewFile/1386/1447>
17. Слюсаревський А. Політична участь як особливий „зріз” політичної поведінки. *Політичний менеджмент*. 2009. №5. С. 8-18.
18. Степико М. Т. Українська ідентичність : феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с.
19. Шурко О. Стереотипи як складова політичної свідомості. *Вісник ЛНУ ім. І. Франка*. 2016. Вип. С. 161-166.
<http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/politology/article/view/1136/1196>
20. Ясир М.М. Політична соціалізація особистості: стан, проблеми та перспективи. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2005. Вип. 21. С. 82-89.

13. Інформаційні ресурси

1. Библиотека Гумер – гуманитарные науки. URL : <http://www.gumer.info/>.
2. Діалог.UA – незалежний інформаційно-аналітичний ресурс. URL : <http://dialogs.org.ua/>.
3. Політологія : Всеукраїнська електронна бібліотека. URL : <http://youalib.com/>.
4. Рубрика: Библиотека политолога. URL : <http://www.ipolitics.ru/articles/library/index.shtml>.
5. Український центр політичного менеджменту. URL : <http://www.politik.org.ua/>

Погоджено _____
навчальний відділ
« _____ »